

26 Μαρτίου 1999
(τοπική ώρα 07.00)

ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

24-25 Μαρτίου 1999

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ι. ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Στη Σύνοδο Κορυφής του Βερολίνου στις 24-25 Μαρτίου 1999 επιτεύχθηκε συμφωνία των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί της λεγόμενης "Agenda 2000". Πρόκειται για μια εξαιρετικά σημαντική απόφαση της Ένωσης. Η Agenda 2000 καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων όπως η διεύρυνση της Ένωσης, η μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.), η συνέχιση της στήριξης των ασθενέστερων περιφερειών και Κρατών της Ένωσης (πολιτική συνοχής) και κυρίως το πως όλες αυτές οι πολιτικές αποτυπώνονται στον επταετή προϋπολογισμό της Ένωσης που θα καλύψει την περίοδο 2000-2006. Είναι προφανές πως η συμφωνία αυτή έχει τεράστια σημασία για την Ελλάδα.

Η διαπραγμάτευση ήταν εξαιρετικά δύσκολη. Συντελέστηκε σε μία περίοδο όπου εκδηλώθηκε μια ισχυρή τάση από πολλές χώρες για δραστικές περικοπές στις δαπάνες το κοινοτικού προϋπολογισμού.

Παρά την περιοριστική πρόθεση, το τελικό αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική επιτυχία της Ελλάδας:

- Στην ΚΑΠ, πετύχαμε την απόλυτη διασφάλιση των συμφερόντων των Ελλήνων αγροτών που όχι απλώς δεν θίγονται από τις νέες ρυθμίσεις αλλά οριακά βγαίνουν ωφελημένοι.
- Κυρίως όμως στον κρίσιμο τομέα των διαρθρωτικών πόρων, πετύχαμε όχι μόνο να μην μειωθούν οι πόροι για τη χώρα μας, αλλά ανθετίως να αυξηθούν σημαντικά. Το Γ' Πακέτο θα είναι αισθητά μεγαλύτερο από το Β' Πακέτο.

Η σημαντική αυτή επιτυχία αποτελεί το προϊόν μιας επίπονης και πολύμηνης προσπάθειας του συνόλου της ελληνικής κυβέρνησης. Οι βασικοί παράγοντες που συνέβαλλαν στην επιτυχία αυτή ήταν:

- Οι σκληρές μάχες που δόθηκαν από την Ελληνική κυβέρνηση και από τον Πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη προσωπικά, τόσο κατά τις πολλαπλές επαφές με τους ομολόγους του και ιδίως με τις μάχες που έδωσε στις συνόδους κορυφής που ασχολήθηκαν με το θέμα.
- Η αποτελεσματική και αθόρυβη συνδυασμένη δράση των εμπλεκόμενων Υπουργείων: Υπ. Εξωτερικών, ΥΠΕΘΟ, Υπ. Οικονομικών, Υπ. Γεωργίας, Υπ. Εργασίας.
- Η έγκαιρη προετοιμασία και η συνεπής και αποτελεσματική διαπραγματευτική τακτική της Ελληνικής Κυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις φάσεις της διαπραγμάτευσης. Ήδη από τον Ιούλιο του 1997 αναλήφθηκαν σημαντικές πρωτοβουλίες που προετοίμασαν το σημερινό αποτέλεσμα.
- Η έντονη διπλωματική κινητικότητα, οι εποικοδομητικές σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η διαμόρφωση αποτελεσματικών συμμαχιών με άλλα Κ-Μ, καθώς και η άριστη συνεργασία με τη Γερμανική Προεδρία.

II. ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΝΟΙΓΟΥΝ (2000-2006)

Το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης έχει ως εξής :

- Κατανεμήθηκε στην Ελλάδα για την επταετία 2000-2006 ποσό 24,88 δις Ευρώ έναντι 21,9 δις Ευρώ για την περίοδο 1993-99 (Β' Πακέτο Delors), και ειδικότερα 19,3 για το Β' ΚΠΣ, τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 1994-99.
- Ενώ το συνολικό ποσό που κατανεμήθηκε στα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής αυξήθηκε κατά 5%, το ελληνικό μερίδιο αυξάνεται κατά 14%, δηλ. σχεδόν με τριπλάσιο ρυθμό σε σχέση με τη συνολική αύξηση.
- Οι πόροι από την Ε.Ε. για το ελληνικό Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αυξάνονται από 15,2 σε 21 δις. Ευρώ, ήτοι κατά 38%.

(ΠΙΝΑΚΑΣ Ι)

Στον ανωτέρω υπολογισμό πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη και ειδικές ρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν για το Ταμείο Γεωργίας. Μέχρι τώρα το κόστος των "εξισωτικών αποζημιώσεων" για τις ορεινές και προβληματικές περιοχές, επιβάρυνε τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Με τη νέα ρύθμιση, οι "εξισωτικές αποζημιώσεις" χρηματοδοτούνται από το Γεωργικό Ταμείο-Τμήμα Εγγυήσεων. Για την Ελλάδα, αυτό σημαίνει ένα πρόσθετο όφελος περίπου 650 εκ. Ευρώ για την περίοδο 2000-2006. Πρακτικά, το ποσό αυτό συμπληρώνει τα 24,88 δισ Ευρώ με αποτέλεσμα το συνολικό όφελος της χώρας μας από τη διαπραγμάτευση που ολοκληρώθηκε να ανέλθει σε 25,53 δισ Ευρώ.

Μαζί με την εθνική συμμετοχή (δημόσια και ιδιωτική) που θα προστεθεί στη συνδρομή της Ε.Ε., οι συνολικοί εθνικοί και κοινοτικοί πόροι που θα διατεθούν για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006 θα προσεγγίσουν τα 15 τρισ. Δρχ. σε σχέση με τα 10 τρισ. Δρχ. της τρέχουσας περιόδου, αντιπροσωπεύοντας μια αύξηση που προσεγγίζει το 50%.

Σε ετήσια βάση οι συνολικοί πόροι που θα διατεθούν για την ανάπτυξη στην περίοδο αυτή θα κυμαίνονται μεταξύ 5% και 6% του αναμενόμενου ΑΕΠ στην περίοδο αυτή.

Αυτό σημαίνει ότι θα φτάσει σε πρωτοφανή ύψη η συμβολή του δημόσιου στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας.

Κατά την περίοδο 2000-2006 αναμένεται επίσης μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην χρηματοδότηση της ανάπτυξης απ'ότι μέχρι τώρα, τόσο με την αύξηση της ιδιωτικής συμμετοχής στη χρηματοδότηση έργων υποδομής όσο και με τη μεγαλύτερη κινητοποίηση πόρων του ιδιωτικού τομέα σε συνδυασμό με τα αναπτυξιακά κίνητρα όλων των μορφών, που θα παρέχονται με το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006.

Η Κυβέρνηση με αίσθημα ευθύνης απέναντι στη νέα πρόκληση δρομολόγησε νωρίτερα από ποτέ άλλοτε τη διαμόρφωση του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης για την περίοδο 2000-2006. Η νέα διαρθρωτική παρέμβαση αφενός θα ολοκληρώσει και συμπληρώσει τις δράσεις που υλοποιούνται σήμερα με το Β' Πακέτο Delors, αφετέρου δε θα καλύψει τις νέες ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας με χρονικό ορίζοντα την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα.

Με βασικούς μοχλούς το Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006, την μακροοικονομική εξυγίανση που ολοκληρώνεται και την ένταξη στην ΟΝΕ, η εικόνα της χώρας θα αλλάξει αποφασιστικά έως το 2006. Καθώς θα ολοκληρώνεται το Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006, το χάσμα που μας χωρίζει από τις άλλες χώρες θα έχει περιοριστεί αποφασιστικά. Σε όρους αγοραστικής αξίας το κατά

κεφαλήν εισόδημα στην Ελλάδα αναμένεται να ξεπεράσει τα 4/5 του μέσου όρου των χωρών μελών της Ε.Ε.

Με τη βοήθεια του Β' Διαρθρωτικού Πακέτου η Ελλάδα μείωσε το χάσμα που τη χωρίζει από τις πιο ανεπτυγμένες χώρες της Ένωσης, πετυχαίνοντας το εθνικό εισόδημα να αυξηθεί από το 64% του κοινοτικού μέσου όρου το 1993 στο 69% το 1999. Υπό τις νέες ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες, ένα Γ' Διαρθρωτικό Πακέτο μεγαλύτερο από το Β' θα επιταχύνει σημαντικά την πραγματική σύγκλιση.

III. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΤΥΧΗ

Η συμφωνία της 11.3.1999 των Υπουργών Γεωργίας ουσιαστικά διατηρήθηκε και με την απόφαση της Συνόδου Κορυφής της 25.3.1999. Τα κυριώτερα σημεία της συμφωνίας αυτής, σε σχέση με τα ενδιαφέροντα της χώρας μας, συνοψίζονται στα εξής:

- Αποσύρθηκε η ιδέα της συγχρηματοδότησης της ΚΑΠ (θα μας κόστιζε 150 έως 200 δις δρχ. ετησίως).
- Αποφεύχθηκε το ενδεχόμενο (το οποίο κατέπανάληψη παρουσιάστηκε στις συζητήσεις) για εφαρμογή ενός συστήματος με "φθίνουσες ενισχύσεις" που σε κάποιο βαθμό θα επηρέαζε και τους παραγωγούς της χώρας μας.
- Οι αποφάσεις των Υπουργών Γεωργίας δεν θίγουν τα μεσογειακά προϊόντα.
- Προκύπτει δημοσιονομικό όφελος για την Ελλάδα της τάξεως των 50 δις δρχ. ετησίως, μόνο από τα μετρήσιμα μεγέθη.
- Επετεύχθη αύξηση των ποσοστώσεων γάλακτος για την Ελλάδα κατά 70.000 τόνους συνολικά (η αύξηση θα δοθεί στα έτη 2000 και 2001 και θα διατηρηθεί για τα επόμενα έτη).
- Οι βελτιώσεις στον κανονισμό για την ανάπτυξη της υπαίθρου και στον οριζόντιο αγροτικό κανονισμό, επιτρέπουν την ευκολότερη και την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των σχετικών πολιτικών στην Ελλάδα.

Η τελική απόφαση του Συμβουλίου Κορυφής επιφέρει κάποιες προσαρμογές στην απόφαση των Υπουργών Γεωργίας που έχουν περιορισμένες και ισοβαρείς (άλλες περιορισμένα θετικές και άλλες περιορισμένα αρνητικές) επιπτώσεις για την ελληνική γεωργία. Οι προσαρμογές αυτές είναι:

- Η αναμόρφωση της κοινής οργάνωσης αγοράς για το γάλα θα πραγματοποιηθεί το 2004, αντί του 2003 που είχε συμφωνηθεί. Αυτό δεν επηρεάζει τη λειτουργία του τομέα στη χώρα μας. Εμείς θα λάβουμε τις πρόσθετες γαλακτοκομικές ποσοστώσεις που μας χορηγήθηκαν από την περίοδο 2000.
- Αποφασίσθηκε μείωση των θεσμικών τιμών στις αροτραίες καλλιέργειες ύψους 15% σε δύο φάσεις αντί του 20% που είχαν αποφασίσει οι Υπουργοί Γεωργίας. Αναλόγως προσαρμόζονται και οι εισοδηματικές αντισταθμίσεις που χορηγούνται

στους αγρότες. Αυτό θα έχει μία μικρή δημοσιονομική επίπτωση για τη χώρα μας, που όμως εξισορροπείται από τις καλύτερες θεσμικές τιμές που θα ισχύουν.

- Γίνεται δεκτή η βασική θέση της χώρας μας, που υποστήριξαν και άλλα κράτη-μέλη, ότι η συμφωνία μας για την γεωργική πτυχή της Agenda 2000 είναι το πλαίσιο για τις μελλοντικές μας διαπραγματεύσεις στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου στον επόμενο γύρο πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων.
- Προβλέπεται εφαρμογή συστήματος υποχρεωτικής αγρανάπαυσης για όλη την περίοδο σε επίπεδο 10%. Τη θέση αυτή είχε υποστηρίξει από την αρχή με ιδιαίτερο ενδιαφέρον η χώρα μας.

Συμπερασματικά, μπορεί να τονισθεί ότι με την όλη διαπραγμάτευση διασφαλίσθηκε το καθεστώς των μεσογειακών προϊόντων, προστατεύθηκε το εισόδημα των Ελλήνων παραγωγών και εξασφαλίσθηκαν αξιόλογες δημοσιονομικές βελτιώσεις υπέρ της χώρας μας για την άσκηση της κοινής αγροτικής πολιτικής και της πολιτικής ανάπτυξης της υπαίθρου.

IV. ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΔΙΩΝ ΠÓΡΩΝ

Η αλλαγή του συστήματος των ιδίων πόρων υπήρξε ένα από τα δυσκολότερα κεφάλαια της διαπραγμάτευσης. Βασικό αίτημα των τεσσάρων περισσότερο εύπορων χωρών, με την μεγαλύτερη καθαρή συνεισφορά στο κοινοτικό προϋπολογισμό (Γερμανία, Αυστρία, Σουηδία, Ολλανδία) ήταν η διασφάλιση ρυθμίσεων για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο περιορισμό της συνεισφοράς αυτής. Η μέθοδος που αρχικά προτάθηκε από τις χώρες αυτές, ήταν η θέσπιση ενός αυστηρού διορθωτικού μηχανισμού, που θα οδηγούσε σε ανακατανομή σημαντικού μέρους της συνεισφοράς τους σε βάρος των υπόλοιπων χωρών μελών. Αντιπαχθήκαμε έντονα στο αίτημα αυτό. Επαναλάβαμε την πάγια θέση μας σύμφωνα με την οποία η δημοσιονομική θέση κάθε χώρας αντανakλά το επίπεδο ευημερίας της και την ικανότητά της να συνεισφέρει.

Οι λύσεις που τελικά υιοθετήθηκαν, ικανοποιούν μερικά το παραπάνω αίτημα, αποφεύγοντας τους κινδύνους από την θέσπιση διορθωτικού μηχανισμού.

Ειδικότερα συμφωνήθηκαν τα εξής:

- Αντικατάσταση του πόρου ΦΠΑ από τον πόρο ΑΕΠ σε δύο στάδια. Πρόκειται για μέτρο με ελαφρά θετική επίπτωση για την Ελλάδα (συν 0,04% του ΑΕΠ) που παράλληλα βελτιώνει την θέση των υψηλών καθαρών συνεισφορέων, ανακατανέμοντας έτσι τα βάρη μεταξύ των πλουσίων χωρών (π.χ. Γαλλία, Ιταλία, Βέλγιο, Δανία). Εισάγεται έτσι ένα στοιχείο προοδευτικότητας στις εισφορές στον κοινοτικό προϋπολογισμό, θέση που από καιρό έχουμε στηρίζει.
- Αύξηση του κόστους συλλογής των δασμών του κοινού δασμολογίου που κατακρατούν οι χώρες μέλη από 10% που ισχύει σήμερα σε 25%. Η επίπτωση του μέτρου αυτού για την Ελλάδα είναι μηδενική. Ικανοποιήθηκε έτσι σε μεγάλο βαθμό η απαίτηση της Ολλανδίας, η οποία λόγω Ρότερνταμ εισπράττει αυξημένο ποσοστό δασμών.
- Ανακατανομή του τρόπου που συμμετέχουν οι χώρες μέλη στη βρετανική διόρθωση ώστε οι χώρες με την μεγαλύτερη καθαρή συνεισφορά να συμμετέχουν μόνο κατά το 25% της μέχρι τώρα συμμετοχής τους. Το μέτρο αυτό είναι ουδέτερο για την Ελλάδα (που συμμετέχει μόνον κατά 1,7% στην βρετανική διόρθωση) ενώ επίσης μειώνει τις καθαρές συνεισφορές των τεσσάρων μεγάλων καθαρών συνεισφορέων.

Αποφασίστηκε επίσης να εξαιρεθεί από τη διόρθωση της μεγάλης Βρετανίας το κόστος της Διεύρυνσης. Πρόκειται για ουσιαστικό βήμα σταδιακού περιορισμού της διόρθωσης

αυτής, εξέλιξη που ικανοποιεί πάγιο αίτημα της Ελλάδας. Με το μέτρο αυτό περιορίζεται παράλληλα η δική μας συμμετοχή στο κόστος της διεύρυνσης, συμμετοχή που ούτως ή άλλως είναι χαμηλή λόγω της χαμηλής μας συμμετοχής στα έσοδα του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Το όφελος των παραπάνω για τη χώρα εκτιμάται σε περίπου 120 εκ. Ευρώ ετησίως.

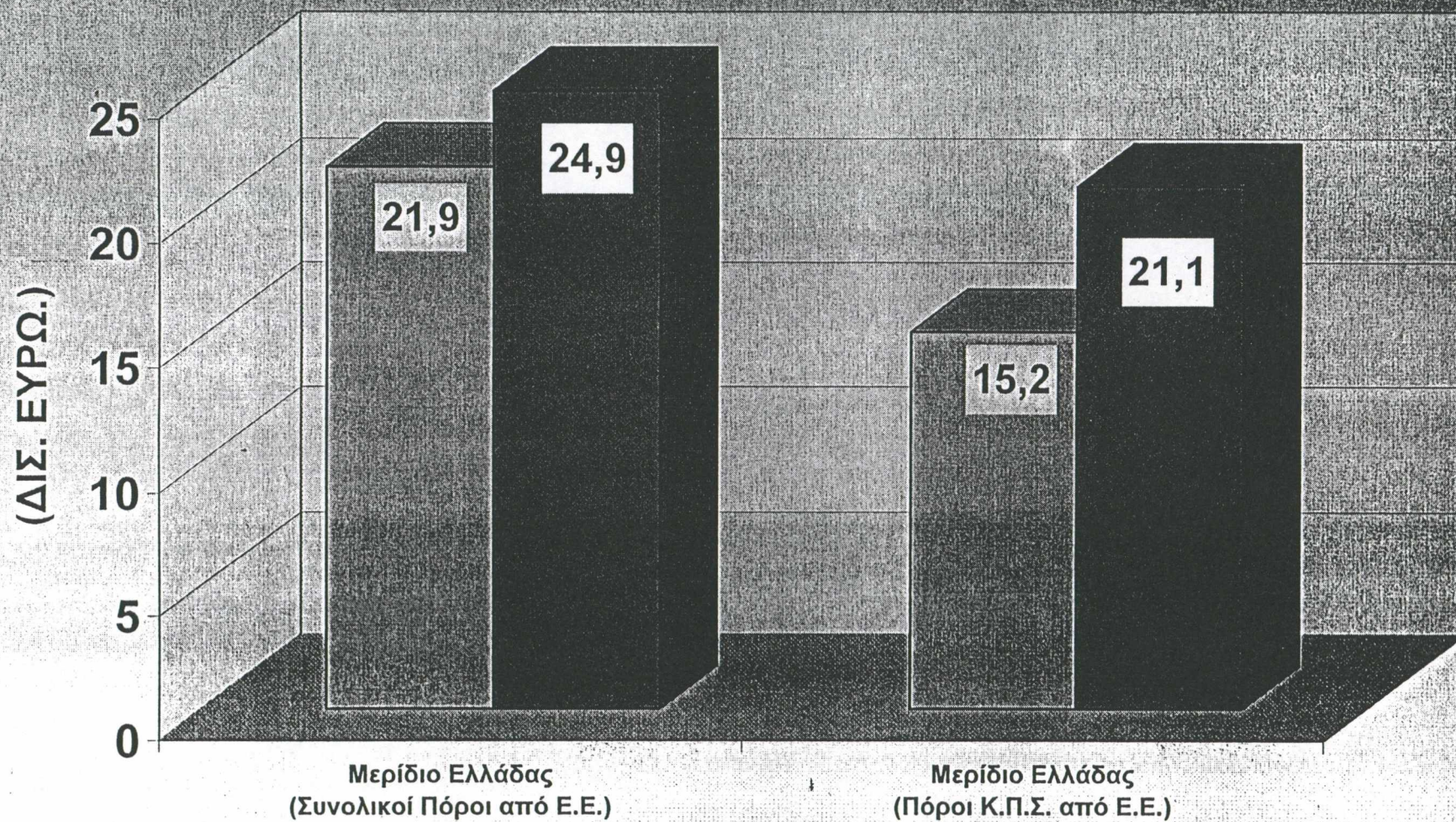
ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

**ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ 1993-1999 ΚΑΙ 2000-2006, ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ**

(ΔΙΣ ΕΥΡΩ, ΤΙΜΕΣ 1999)

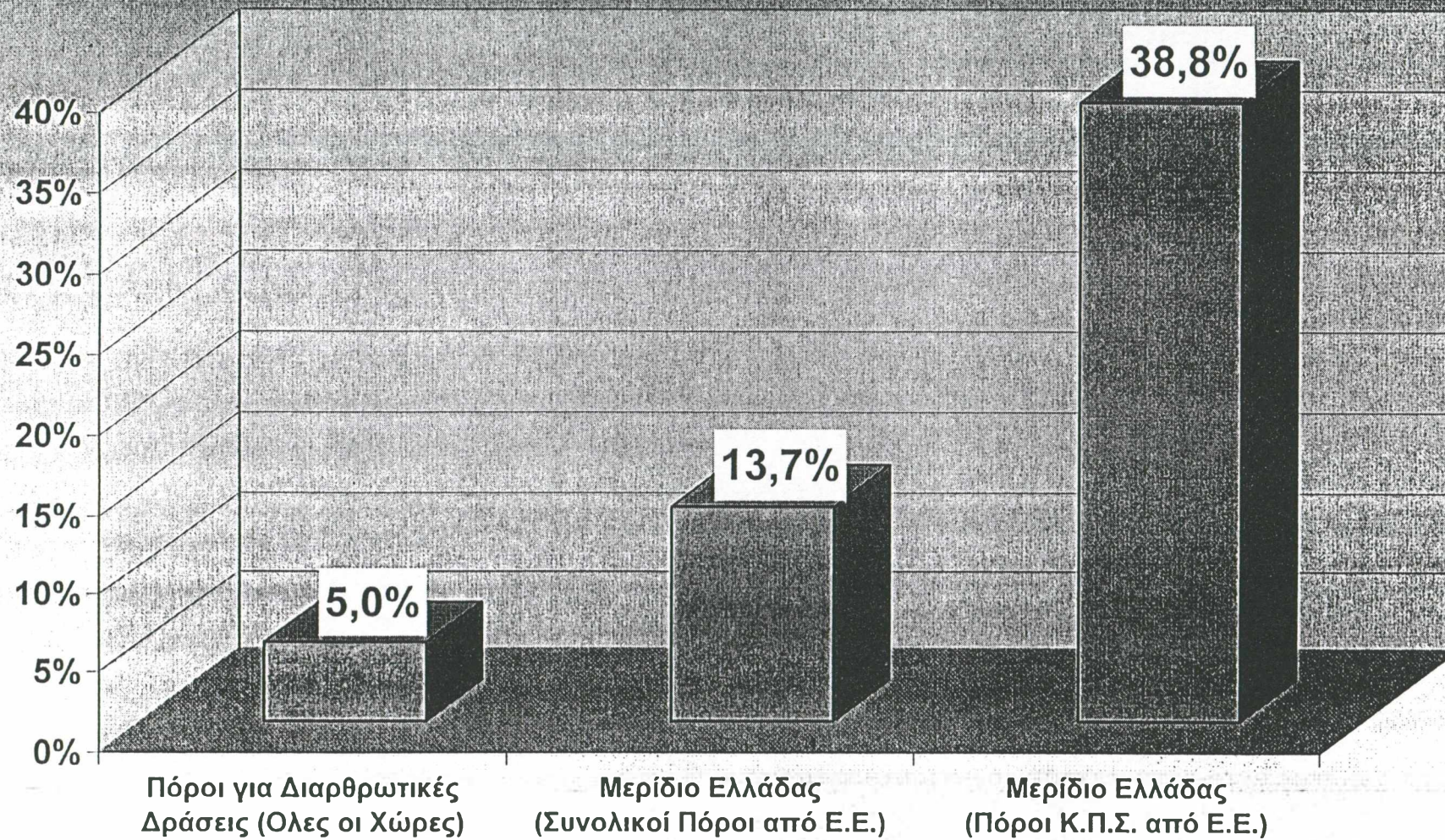
	ΕΛΛΑΔΑ			ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ		
	1993-1999	2000-2006	% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ	1993-1999	2000-2006	% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ	18,75	21,75	16,03%	185,44	195	5,16%
ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	3,14	3,13	-0,19%	17,42	18,00	3,33%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	21,88	24,88	13,71%	202,86	213,00	5,00%
ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΕΞΙΣΩΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	—	0,65	—	—	5,00	—
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	21,88	25,53	16,68%	202,86	218,00	7,46%

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ Β' ΚΑΙ Γ' ΠΑΚΕΤΟΥ

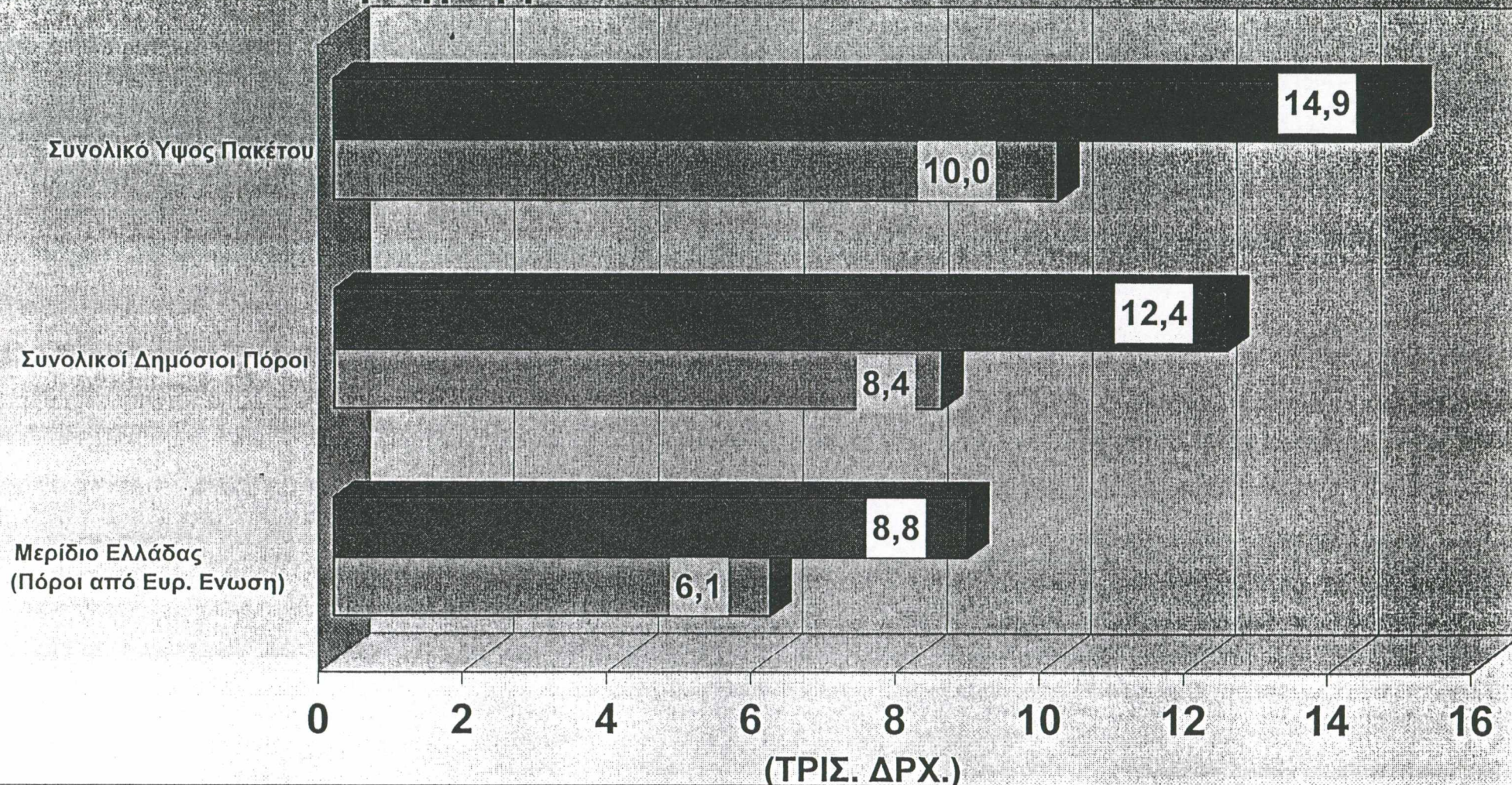

■ Β' ΠΑΚΕΤΟ ■ Γ' ΠΑΚΕΤΟ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ Β' ΚΑΙ Γ' ΠΑΚΕΤΟΥ (ΠΟΣΟΣΤΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ)

Σύγκριση Μεγεθών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων 1994-99 και 2000-2006

■ Γ' Πακέτο (Διαρθρ. Ταμεία + Ταμείο Συνοχής 2000-2006)
 □ Β' Πακέτο (Διαρθρ. Ταμεία 94-99 + Ταμ. Συνοχής 93-99)

Συνολικοί Δημόσιοι πόροι = Μερίδιο Ελλάδος + Εθνική συμμετοχή
 Συνολικό ύψος Πακέτου = Συνολικοί Δημόσιοι πόροι + Ιδιωτική συμμετοχή